

1728, 9

9 470

12

SVPREMVM AMORIS OFFICIVM
VIRO

ALTISSIMAE ET VARIAE ERVDITIONIS
GLORIA INSIGNI,

POLYCARPO LEYSERO,

IVR. MED. ET PHILOS. DOCT. POES. ET HISTOR.

IN ACAD. IVLIA PROFESSORI ORDINARIO,

VERO AETATIS NOSTRAE

POLYHISTORI,

DIE VII. APRIL. cło 1o cc xxviii.

PIE PLACIDEQVE DEFVNCTO

PVBlico

ACADEMIAE IVLIAE

NOMINE

PERSOLVTVM.

HELMSTADII

TYPIS PAVLI DIETERICI SCHNORRII,

ACAD. TYPOGR.

3 1/2

SPRITVM AMORIS OFFICIVM
VRO
ARTESMAE ET VARIAS REVDITIOE
GLORIA INSIGNE
HONORARIO LEYSERO
VIRI MED. ET HISTOR. DOCTOR. ET HISTOR.
IN ACAD. IVLIA PROFESSOR ORDINARIO
VERO ANAT. NOSTRAE
TORONTO
DIE VII APRIL. MDCCXXXIII
THE PLACIDEQUE DEVACTO
VBI
ACADEMIAE IVLIAE
MORAVAE
PREFATIONE
HIMSTADT
TYPIS TAVILLIIS T. P. SCHNORR
ACAD. TYPON

PRORECTOR ET SENATVS
ACADEMIAE IVLIAE
CIVIBVS SVIS

S. D.

Vitam cum morte his diebus permutavit (O triste ac lamentabile verbum!) Vir incomparabilis atque celeberrimus, Dn. POLYCARPVS LEYSERVS, Iur. Med. & Philos. Doctor, Poet. & Histor. Professor ordinarius, Collega noster coniunctissimus, et ordinis sapientum pro tempore Decanus, qui non solum ob excelsam, qua pollebat, animi indolem, sed summam etiam, quam in omnibus diuinae pariter atque humanae sapientiae partibus sibi comparauerat, scientiam, singulare IVLIAE nostrae, quoad vixit, extitit ornamentum, & ipsa immortalitate consentientibus omnium iudiciis fuit dignissimus. Quam graues praematurum, & inopinatum illius obitum deplorandi habemus causas, & quantam in hoc viro non modo nostra Academia, sed totus etiam litteratus orbis fecerit iacturam, paucis declarari haud potest. Nemini enim, nisi omnium rerum ignaro, ignorum est, non quotidie nasci eiusmodi homines, qui diuino quasi quodam spiritu agitati, mortalium sortem intelligendo superant, & in omni simul doctrinarum genere aequè excellunt. His vero nostrum iure meritoque suo annumerandum esse, si non alia huius rei adessent argumenta, id tamen ex egregiis istis & pereruditis litterarum monumentis, quae in tam

A 2
prac-

praecipiti brevis vitae decursu magno numero. absolvens
 luci publicae exposuit, nec tamen perfunctorie aut desul-
 toria opera elaborata sunt, satis luculenter constaret.
 Quod indefessum de republica litteraria praeclare meren-
 di studium quotidie in illo eo maiora capiebat incremen-
 ta, quo magis parva iam ex litteris gloria non contentus
 novis semper conatibus ad altiora enitebatur. Vbinam
 vero iam sunt tam singularis scientiae thesauri inaeesti-
 mabiles, qui tot vigiliis, tot lucubrationibus, tot diutur-
 nis nocturnisque laboribus collecti atque conquiriti? ci-
 tius illos deperditos nunc dolemus, quam acquisitos era-
 mus gauisi. Nihil quidquam ex tanta bonorum omni-
 um affluentia praeter triste desiderium factorum invidia no-
 bis reliquit. Atque haec est misera mortalis vitae conditio!
 tam incerta sunt gaudia nostra! tam tristes rerum omni-
 um vicissitudines! Enimuero quid agimus? quousque
 nimio moeroris sensu abripimur? vincat demum adfectus
 adfectum, soluat tristitiam amor, luctum pietas, deside-
 rium fida & gratissima beati viri recordatio. Nostrum
 enim non est, diuina decreta muliebribus lamentis culpa-
 re temere, aut cum Deo, supremo vitae necisque arbi-
 tro, descendere in certamen: id potius videtur reliquum,
 vt beate defuncto pia excelsarum virtutum memoria pa-
 rentemur, eundemque etiam post fata iustis & iamdu-
 dum promeritis prosequamur laudibus. Quae cum ita
 sint, agite, CIVES OPTIMI, & quis, quantusque LEY-
 SERVS noster in vita fuerit, paullo penitius nobiscum
 recognoscite!

Prima lucis huius vsura frui coepit *o maxagis noster*
 Collega anno recuperatae salutis clo lo cxc. die Septemb.
 IV. Hannouerae, loco illustri, et Germanicarum vrbium,
 quae

quae sceptro Britannico subiectae sunt, principe. Patrem habuit virum summe reuerendum Dn. POLYCARPVM LYSERVM, SS. Theol. doctorem, & id temporis Wunstorpensem supremum antistitem, postea vero Augustissimo Magnae Britanniae Regi a consiliis sacris, & ecclesiarum ducatus Cellensis generalem superattendentem, magni nominis theologum, & de euangelica ecclesia meritissimum. Mater eius erat MARGARETHA MAGDALENA BARCKHVSI, HERMANNI BARCKHVSI, viri magnorum itidem in theologia meritorum filia, vt sacrum vtrinque genus omnia illi auspaticissima sponderet. Auus paternus ei fuit FRIDERICVS WILHELMVS LEYSERVS, cathedralis ecclesiae, quae Magdeburgi est, primarius quondam antistes: auia CHRISTIANA MARGARETHA MALSIA, ex illustri & generosa Malsiorum stirpe prognata. Altius quidem adhuc in commemorandis eius maioribus ascendere possemus, praesertim, cum iam ante hos quingentos annos Leyseriana familia in terris Austriacis nobilitate claruerit, neque hodie ibi desint, qui, Pontificorum sacris addicti, illustrem *Baronum de Leyser* dignitatem adhucdum tuentur: sed, quia beate defuncti progenitores adeo ab omni mentis elatione alieni fuerunt, vt, eiturata Romanensium superstitione, vltro se hoc fortunae splendore abdicauerint, non in natalium, sed virtutis nitore veram nobilitatem collocantes; pace tantorum Nominum commode fieri nequit, vt, quod ipsi semper modeste dissimularunt, fusius hoc loco a nobis referatur.

His ornatissimis maioribus & fortunatis parentibus cum Noster procreatus esset, more inter christianos solemnium ad sacrum regenerationis lauacrum delatus, per spon-

lores Seruatori sacramentum dixit, & haereditarium a patre nomen POLYCARPI reportauit, eo potissimum fine, vt intrepide confessus Seruatorem nostrum Polycarpi episcopi Smyrnenfis euaderet aemulus, & non solum exemplo eiusdem sanctissimi doctoris admonitus ecclesiae christianae multo cum fructu inferuire studeret, sed, rectissimis etiam praegressis itineribus maiores *ἀγωνίαι*, abauum scilicet & proauum, aliquando sequeretur strenuus. Eluxit in puero prima statim aetate cum ceteris naturae fortunaeque dotibus diuina animi indoles; cui in hoc lubrico aetatis non praeceptor modo, sed cultos etiam rectorque quaerendus erat. Wunstorpium, vbi tum parentes viuebant, non ferebat tunc ingenia, formandae iuuentuti profutura. Itaque defectum hunc suppleuit parentum pietas, qui non detrectarunt, magnis licet sumtibus, filium peregre alere. Missus hinc est cum fratre suo, natu minori, FRID. WILH. LEYSERO, optimo studiorum, socio atque aemulo ad varia litterarum gymnasia, Ilfeldense praecipue, Goettingense, & Magdeburgense, in quibus vna cum fratre sibi coniunctissimo ita doctrinarum studiis magno & laudabili conatu operatus est, vt non tantum fundamenta rite poneret, sed in ipsis etiam disciplinis breui tempore insignes faceret progressus. Neque enim, quae est peruerfa ista hodierna studia instituendi ratio, sacra haec illotis, vt aiunt, manibus contrectauit, sed clarissimo ingenio prius elegantioribus litteris probe imbuto, quippe quae fundamentum sternunt eruditioni reliquae, & sui neglectum per omnem vitam seuera ultione vindicant, tum demum ianuam sibi apertam fore, interius Mineruae sacrarium introeundi; prudenti admodum, & satis maturo consilio intellexit. Testem

stem huius rei cum primis appello **IUSTVM à DRANSFELD**, id temporis Goettingensis Paedagogii Directorem, magnae multaeque doctrinae virum, qui, quoties noster sub ipsius ductu aut dicendo, aut disputando, aut alio modo vires ingenii sui tentaret, numquam eiusmodi exercitiorum genera publico, & typis exscripto elogio condecorare intermisit. Atque his & similibus tirociniis noster praelusit eruditioni, quam orbis mox in illo admiraturus erat, eamque vitae suae partem impendit, quae a tempore natiuitatis ad annum vsque **MDCCCIX.** circiter porrigitur.

Posteaquam vero hac ratione optimarum rerum, quae futuro academiae civi, studia sua cum fructu persequi cupienti, scitu necessariae sunt, solida & sufficienti notitia satis munitus erat, consilium cepit proficiscendi in academiam. Hasso-Schauenburgica, Rintelii florens, digna videbatur, quam primam salutarer. In hac igitur suafu optimi patris, & glorioso plerorumque maiorum suorum exemplo concitatus, sanctioris doctrinae, ac diuinorum monumentorum, quae caelesti afflatu percussis scriptores condiderunt, intelligentiae totum se consecrauit, praeuntibus hac in re celeberrimis viris **Dn. D. IOH. KAHLERO,** & **FRID. WILH. BIERLINGIO,** theologis non minus piis, quam eruditis. Vix autem annus confectus erat, cum Musis Rintelenisibus valedicens Rostochium discederet, ibi coeptam feliciter studiorum telam pertexus. Audiuit hic celeberrimos theologos, & **Dn. D. IOH. FECHTII,** **D. IOH. PETR. GRVNENBERGII,** **D. ZACH. GRAPII,** **D. ALBERT. IOACH. KRAKEWITZII,** & **D. DAV. HENR. KOEPKENII** lectionibus, studio sacro dicatis, examinatoriis praesertim & disputatoriis

riis, diligenter interfuit. Praefide Celeb. GRAPIO partem theologiae polemicae RAVIANAE respondendo ventilauit. Praesidibus D. KRAKEWITZIO & KOEPKENIO theologiam cum aliis commilitonibus disputando absoluit, qua de re bina typis exscripta programmata testantur. Biennio autem exacto, in nostram Academiam, optimam illam studiorum pietatis & sapientiae altricem, delatus, ducente inprimis summe venerabili Dn. Abbate IO. ANDR. SCHMIDIO iterologicum continuauit, priuatim & publice cum socio IO. ANDR. DVVIO theologiam disputando percurrens, teste *prolusionum Marianarum tertia*. Solemnem etiam adiecit eodem grauissimo conflictus moderatore *de conciliis Moguntinensibus, praesertim de eo, quod an. clō cccx. a Petro habitum est*, dissertationem. Neque intermisit alios etiam Iuliae nostrae doctores adire, ex quorum omnium fideli institutione tantum profecit, vt omnino insignem faceret largissimae messis expectationem. Desiderium vero parentis sui prompto obsequio impleturus, ann. clō Iōccxiii patrios ad tempus repetiit lares, & otium nactus, ea, quae Rintelii, Rostochii, & Helmstadii audiuerat, sedula repetitione & meditatione in vsus suos conuertit, neque intermisit, deficiente viua institutione, mortuos consulere doctores, atque ex horum scriptis assidua lectione scientiam suam magis magisque adaugere. Sicuti vero ignis, angustiiori loco inclusus, vel materiarum mole oppressus, vim suam exserere nequit: ita etiam igneo LEYSERI ingenio nihil grauius molestiusque accidere poterat, quam quod in hoc suo secessu a frequentiori eruditorum consuetudine, qualis in academiis datur, se aliquatenus remotum cerneret. Quare domi diutius haerere noluit, sed de

nouo

nouo animum induxit, academiam quandam uisitare, dubius tamen adhuc atque anceps, quamnam prae ceteris eligeret. Rationibus vero omnibus probe circumspectis, & accuratissime subductis, tandem placuit Leucoris, celebratissima illa ad Albim bonarum artium mercatura. Simulac huc ann. 1699. peruenerat, vitam non egit desidem atque ignobilem, sed pari ardore, atque antea fecerat, ad caelestis doctrinae culturam animum adpulit. Egregio documento sunt praeter *discordiam rationis & fidei in controuersis cum Antitrinitariis* dissertationes binæ, eius quidem nomen non prae se ferentes, ab eo tamen elaboratae, quarum altera: *Num bona opera in actu iustificationis sint praesentia*, disquirens, praeside celeb. D. GOTTL. WERNSDORFIO, altera vero *de promouendis commodis ecclesiae euangelicae*, praeside celeb. D. MART. CHLADENIO ventilata est.

Hactenus LEYSERVM nostrum tanquam strenuum theologiae cultorem breuiter descripsimus: sequitur iam, ut eundem etiam sub imagine & figura philosophi contemplemur. Quantum beate defunctus sapientiae studiis statuerit pretium, non solum exinde apparet, quod scholasticorum subsellia adhuc premens philosophiam magna auiditate excolere incepit, sed postea etiam in academiis constitutus eandem adeo in amoribus habuit, ut anno 1699. Witebergae in solemni magistrorum renuntiatione, celeb. philologo, IO. CHRISTOPH. WICHMANNSHVSIO tunc temporis huius praemii distributore, philosophiae doctoris titulo, quem vulgo *Magistrum* vocant, cuperet insigniri. Neque fuit ista postmodum dignitas, quae in aliis saepe reprehensione non caret, hodieque a multis sine causa alto quidem, sed stulto simul

B

super-

supercilio contemnitur, ei vnquam dedecori. Ex quo enim tempore laurea philosophica condecoratus erat, eo omnes ingenii atque doctrinae nervos intendit, ne quam nomini huic suo maculam adspargeret, sed ei probis moribus, & indefessa diligentia quotidie nouum aduersus maleolorum sinistra iudicia conciliaret splendorem. Aperuit hunc in finem ipse scholas philosophicas, magno semper audientium numero frequentes; praeses disputauit vice plus simplici; *Societatis Colligentium* fuit Director, operamque dedit, vt obseruationum aliqui de variis, ex omni eruditionis genere selectis, argumentis in lucem prodirent fasciculi. Quid multa? talem vbique se ostendit sapientiae doctorem, qualis dignus iudicatus est, qui in numerum Adfessorum Ordinis philosophici reciperetur. Occupauit itaque hunc locum an. 1600ccxvi, habita prius & magno applausu defensa pereleganti dissertatione *de origine eruditionis non ad Iudaeos, sed ad Indos referenda*.

Quemadmodum autem omnium fere disciplinarum ea est cognatio, vt in vna excellere nequeat, qui ceteras plane negligit: sic tanto ingenio, quanto LEYSERVS erat, vitio facile verti potuisset, si in his solis sapientiae humanae studiis acquiescere, nec etiam ad aliorum, Iureconsultorum puta, & Medicorum castra transire voluisset. Quod probe intelligens beate defunctus, etiam si diuiniore litterae, harumque cultura primi sui, & vltimi amores futuri essent, non intermisit tamen & horis subcisuis tam Themidi, quam Aesculapio sacra sua facere. Rostochii cum viueret, docebat eo tempore iurisprudentiam vir illustris Io. IOACH. SCHOEPPERVS, magnum illud iuris vtriusque apud Germanos lumen. Hunc audire Noster, ex huius grauissimo ore legum dif-

ficial-

ficillimarum interpretationem percipere, huius in complexu & consuetudine versari, pulchrum sibi ac honorificum existimabat. Adiit quoque ibidem Io. ERNEST. SCHAPERVM, virum & medendi felicitate, & doctrinae laude longe lateque celebratum; cui omnes Medicinae partes secundum ordinem docenti ita adhaesit, vt sub hoc duce nullam earum reliquerit intactam. Witebergae vero degens celeb. doctoris medici & archiatri regii Io. GODOFREDI BERGERI lectionibus priuatissimis, eiusque frequenti alloquio & interiore admissione, magno suo cum fructu, semper vsus est.

Excultis sic omnibus, quae vastissimum eruditionis ambitum absoluunt, egregie partibus, ita, vt nihil amplius quicquam restaret, quod non capacissima mente penitus hausisset, summa Nostri eruditio diutius latere non potuit, sed tanquam fulgentissimum solis iubar per vniuersum litteratorum orbem dispersum, omnibus illuxit. Commouit hic incredibilis scientiae splendor Aula- rum in primis proceres, vt non permetterent, Musas patrias tam nobili eruditionis fidere orbari longius, sed LEYSERVM nostrum, Witebergae adhuc haerentem, ad munus philosophiae, extra ordinem docendae, in hac bonarum mentium palaestra obeundum, solemnem vocatione clementer excitarent. Paruit tam benignae superiorum voluntati, & an. MDCCCXVIII. mense Maio huc redux factus prouinciam, sibi demandatam, eleganti oratione *de ficta mediæ aeni barbarie, imprimis circa poesin latinam*, publicatoque *de Reformationis disciplinarum necessitate* programme auspiciatus est. Quanta inde cum cura & sollicitudine id semper egerit, vt tantae de se expectationi faceret satis, vt omnes boni doctoris partes omni-
B 2
bus

bus modis & omni tempore impleret, vt iuuentutis academicae, in spem patriae efflorescentis commoda promoveret, vt partam iam nominis celebritatem non tam conseruaret, quam nouis subinde speciminibus adaugeret atque extenderet: id fusius iam facile possemus referre, nisi verendum nobis esset, ne, quae ieiuna oratione modo expressimus, multo praeclarius constanti fama, atque omnium sermonibus celebrarentur. Neque tamen sicco plane pede hic praetereundum esse existimamus, quod his egregius vestigiis insistens ipsa opinione citius viam sibi munierit, ad ea virtutis ac eruditionis praemia capeffenda, quae alii quidem magnis moliminibus & interdum aliorum cum iniuria appetunt, sero autem, vel numquam consequuntur. Id quod paullo post quam clarissime etiam apparuit. Anno enim apud nos vix peracto, clementissimo PRINCIPVM nostrorum iussu in numerum ordinariorum professorum receptus, extraordinariam philosophiae cum ordinaria poeseos professione permutauit. Habuit & sub huius muneris initium perelegantem *de poesi disciplinarum principis* orationem; quo egregio planeque poetico specimine luculenter demonstrauit, quam felix a natura accepisset ingenium, ad omnes formas in se recipiendas aptissimum. In ipsa vero huius nouae functionis administratione id potissimum negotii sibi datum esse credidit, vt carminis pangendi amantes non per deuia, aut fluxuosas ambages, sed recta via ad limpидissimos artis poeticae fontes deduceret, et quae imitanda, quae fugienda, breuibus quidem, solidis tamen praeceptis neruose semper ostenderet. Scriptis etiam in hoc amoenissimo studiorum genere voluit inclarescere, inter quae haud vltimo collocanda est loco eius *Historia poetarum, & poematum medii aevi*, quae ann.

ann. c1010ccxxi. Halae Saxonum in lucem prodiit. Sed haec notiora sunt, quam vt longa commemoratione indigeant.

Iam annus agebatur c1010ccxxi, cum Academia Ernestina Rintelenſis ad ſacra ſaecularia, magnifico apparatu celebranda, ſe accingeret. Inuitabantur ad hanc ſolemnitatem ſpectandam, ſaeculi ſpatio vix recurrentem, cum aliae, tum in primis noſtra etiam Academia. Deliberabatur iſta de re in pleno ſenatus conſeſſu, quis ſingulorum loco mittendus eſſet. Colligebantur ſuffragia: ſors vnanimi patrum conſenſu cadebat in LEYSERVM noſtrum. Neque enim eum ſolum magna ſua eruditio, ſed elegantiffimi etiam, & ad genium noſtrae aetatis compoſiti mores vna cum eximia corporis pulchritudine ad officium legati obeundum quam maxime commendabant. Hinc, publicis litteris ab Academia noſtra acceptis, d. XIII. Iul. Helmſtadio abiens, die XVI. eiufdem Quintilis menſis Rintelium peruenit, ibique ab omnibus beneuole exceptus, ipſis Iubilaei ſolemnibus Iuliae noſtrae nomine interfuit. Quod, finito Iubilaeo, reliquum erat temporis, conuerſationi cum eruditiffimis in iſta Muſarum ſede viris dicauit; quae occaſio eo minus ab illo negligenda eſſe videbatur, quo magis a commercio litterario & notitia ſcriptorum, in ea prodeuntium, reliquae academiae a Rintelenſi remotae ſunt.

Opportune eo tempore venit illi in mentem clementiffimae conſeſſionis, a SERENISSIMO PRINCIPE ac DOMINO AVGVSTO GVILIELMO, eo tempore Academiae noſtrae DIRECTORE MAGNIFICENTISSIMO imploratae & impetratae, qua per menſes aliquot abeſſe ab hac Academia indulgentiffime permittebatur. Sua-

dente itaque ac inuitante anni tempestate commoda, in animum induxit, priusquam ad nos reuenteretur, eam superioris Germaniae partem, quae Rheno alluitur, breui peregrinatione perlustrare, non eo quidem fine, vt pulchris & munitis vrbibus aut aedificiorum splendore oculos pasceret, & innocentes patriae mores inter peregrina vitia exueret: sed, vt exteris quoque eruditus innotesceret, atque ab iis litterarias quasdam merces colligeret, in reditu auditoribus suis doni loco distribuendas. Primum autem Rintelio discedens perrexit Castellae, comite itineris perillustri Barone de DANCKELMANN, serenissimo Hassiae PRINCIPIS a consiliis regiminis. Quicquid Castellae in aula, palatiis, museis magnificum splendidumque habent, aut artis vsquam ac elegantiae ostentant: totum hoc, quantumcunque est, quod certe maximum est, vidit, perspexit, cognouit, intenteque obseruauit, vt ipse fusius refert in cogitatis *de flore Academicarum promouendo*, ann. clō Iōcccxxii. publicatis. Marpurgum transeunti D. IOH. BORELLVM, magni nominis medicum, ac IO. HERM. SCHMINCKIVM, hodie Hasslocasellani PRINCIPIS Consiliarium, Historiographum, & Bibliothecarium salutare licuit. In Academia Giessena per haud longum tempus commoratus praeter D. IOH. GODOFR. SCHVPARTVM theologum; D. IOH. GEORG. LEIBKNECHT, Mathematicum & theologum; D. IMMAN. WEBERVM, Consiliarium & ICRum, qui historicos Mstos & nummos antiquos inspiciendos obtulit; etiam MATTH. NIC. KÖRTHOLTVM, eloquentiae & poeseos professorem, SEBAST. MASSONIVM, moralium, & CHRIST. FRID. AYRMANNVM historiarum professorem adiit. Francofurti ad Moenum cathedrale templum,
ele-

electioni & coronationi INVICTISSIMORVM IMPE-
 RATORVM inferuiens, & GVNTHERI Schwartzburgici
 ossa condens, conclauia ELECTORVM conuentibus in
 Curia destinata, & CAROLI IV. de eligendo imperato-
 re decretum, aureo sigillo bullae munitum, vidit. Mo-
 guntiam delatus spe videndi alius aureæ bullæ exempla-
 ris excidit. Interfuit tamen disputationibus theologicis
 patrum e societate Iesu, & horum non minus, quam alio-
 rum monachorum bibliothecas, scriptis codicibus illu-
 stres, nec non musea GEDVLTIANA & SCHLECHTE-
 RIANA diligenti perlustrauit oculo. Heidelbergae au-
 ditoria publica splendidissima, Olympiae Fuluiae Mora-
 tæ sepulcrum, D. MIEGII theologi, & D. NEBELII
 medici exquisitiores bibliothecas conspexit. Argentora-
 tum denique perueniens, singularis huius vrbis & Aca-
 demiae celebritas illum mouit, vt non solum in vrbe ali-
 quantisper commorari, sed & ab Academia honores do-
 ctiores petere in animum induxerit. Neque facti adeo
 illum poenituit. Fauoris enim & benevolentiae cumulus,
 qui ab emporii huius & Academiae primariis viris in
 eum redundauit, tantus per annum integrum fuit, vt eius
 nunquam sine grati animi testificatione recordaretur. Si-
 mul atque Academiae patribus innotuit, non solum so-
 lemnioribus singulis actibus eum interesse, sed etiam pro-
 ximum a Rectore Magnifico locum occupare voluerunt.
 Itaque academicorum numero adscriptus id ipsum, cuius
 rei gratia Argentorati substitit, ordine adgressurus d. VIII.
 Ian. clōlo cccxxii. a Decano IOH. VALENT. SCHEID,
 Medico seniore, in medicinae candidatorum numerum
 receptus est. Insequerantur d. XXVIII. eiusdem mensis
 prius examen medicum, & d. XXIX. posterius, in qui-
 bus

bus problemata, *de usu lienis theoreticum*, & *de scorbuto practicum*, soluenda erant. Dum exantlatis tenraminibus dissertationi inaugurali conscribendae operam impendit, a scopo non alienum duxit, candidatorum iurisprudentiae numero inferi; quod proinde desiderium cum locum inuenisset, Decano D. IOH. GEORG. SCHERTZIO nomen dedit ordini Iureconsultorum. Sponte concedente Academia, vt inaugurales theses in superiori cathedra ventilarentur, & respondens cooptaretur, pro licentia, vt aiunt, doctoris medici honores & priuilegia consequendi, d. III. Martii mensis *primas noui systematis medici lineas* publico proposuit, & defendit, respondente IOH. GEORG. WEGELINO. Praesentia sua illustriorem fecerunt actum in primis Serenissimus haereditarius Saxomeinungensis PRINCEPS, & plurimi proceres, aliique dignitate & genere coruscantes. Opponentium vero vices susceperant nonnulli ex Professorum ordine, celeb. nempe D. IOH. VALENT. SCHEID, Academiae Rector, & Facultatis suae Decanus, D. IOH. IAC. SACHSIVS, Physices professor & philosophici ordinis Decanus; D. IOH. SALTZMANNVS, medicinae, in primis artis anatomicae doctor; D. IOH. BOECLERVS, botanicae professor; & denique D. IOH. HENR. HERTENSTEINIVS, non incelebris mathematicus. Incessurus porro, qua coeperat, via d. IX. Mart. de profectibus in iurisprudentia requisitus prima vice, mox d. XI. altera, vbi postremo examine pro recepto more ex vtroque ciuili & canonico iure contextus erant resoluendi. Postquam dissertatio inauguralis *de eo, quod iustum est circa iurisprudentiam emendandam*, Antecessorum in Academia censurae fuerat subiecta, iidemque praesidium priori simile indulserant humanissimi, respon-

spondente IOH. HENR. GREVHMIO, Quindecimviri filio, d. IX. April. inspectantibus eodem CELSISSIMO DVCE aliisque honoratioribus, ventilatio disputationis fuit peracta, impugnantium partes sustinentibus BVLLINGERO equite Coloniensi, FRIDERICO S. R. I. lib. Barone de GEYDER dicto RABENSTEINER, D. IEREM. EBERH. LINCKIO Academiae Rectore, D. SCHERZIO Decano, D. IOH. HENR. FELZIO seniore Facultatis, & D. IOH. HENR. BOECLERO, quatuor iuris professoribus. Licentia impetrata, supererant solemnia doctoralia, quae, quoniam quinque candidatis illustriora reddebantur, in Augusti mensis sextum diem sunt protracta. Quo die consuetae ceremoniis Decano & Promotore D. SALTZMANNO priuilegia medicinae doctoris impetrauit, problemate publice enodato: *Vtrum medicina reliquis disciplinis quoad certitudinem cedat?* Denique colophonem scopo in Argentoratensi Academia praefixo d. V. Nov. anni clo 1000 xxii. imposuit gradu doctoris in vtroque iure, promotore D. IOH. HENR. FELZIO, insignitus. Quaestionem ea occasione explicandam accepit: *An & qua ratione iurisprudentiae quoad fictiones cum poesi conveniat?* Illo autem tempore, quod a laboribus & solemnitatibus vacuum erat, numquam ea, quae eruditionem redolere, aut quodammodo saltem ad illam spectare videbantur, perscrutari intermisit. Vnde non tantum publicis disputationibus partim audiendo, partim argumentando saepe interfuit, sed bibliothecas etiam illustres, & praecipua nummophylacia, aliaque id generis ornamenta diligenter peruestigauit. Itaque illi, animum litteraria re refecturo, nihil omnino deliciarum huiusmodi defuisset, nisi maleuoli interea illius famam & existimationem arrodere o-

C

mni

mni nisu laborassent. Rumor enim in vulgus emanauerat, incertum, quo auctore, illum ad alia sacra transeundi cupidine tentari. Cuius rei nuntius cum etiam Argentoratum perferretur, etiamsi nullius sibi culpae conscius esset, necessitate tamen coactus, ne prorsus commodorum suorum negligens haberetur, non tantum publico ab Academia Argentoratensi testimonio calumnias istas retundere, sed etiam reditum suum ad nos maturare compulsus est.

Simulac ex hoc itinere IULIAE nostrae redditus erat, ad pristinos clementissime iniunctos labores academicos rediturus nihil prius, nihil antiquius habuit, quam ut, quae per absentiam paullo longiorem forte neglecta erant, pro viribus aliquo modo refarciret. Id quod etiam partim diligenti tam publicarum, quam priuatarum lectionum administratione, partim scriptis egregiis, circa hoc tempus in lucem emisit, quam cumulatissime praestitit. Pertinent huc non solum dissertationes quaedam iuridicae, quas statim post reditum suum in publico eruditorum examine non sine laude ventilauit, sed nonnulla etiam historica opuscula, quibus historiae imperii Romano-Germanici qua media tempora egregiam affudit lucem. Inter haec prae ceteris commemorari merentur eius *Historia Comitum Wunstorpiensium*, *Historia Comitum Ebersteinensium*, *Genealogiae Comitum Blanckenburgensium*, *Reinsteinensium*, *Ebersteinensium*, & *Hoiensium*, *Commentatio de contrahgillis mediæ aevi*, & *programma de Lachis Loubae*, atque id generis alia praeclari ingenii documenta, quae satis comprobant, quanta & in hoc studiorum genere literatus orbis sibi de LEYSERO promittere potuisset, si praematura fata longiorem viuendi moram concessissent. Atque his & similibus in studium historicum meritis non tantum id consecutus est Noster, vt
fama

fama eius quotidie cresceret, sed etiam, vt, qui Viro illustri SIMONI FRIDERICO HAHNIO, hinc Hannoveram euocato, in Historiarum professione succederet, meritis suis dignior praeter eum nemo inuentus sit. In iunctae igitur illi primum ab Aulis sunt lectiones vicariae, additis tamen clementissimis promissis, fore, vt, si, qua coepisset, via pergeret de studiis historicis praeclare mereri, propediem ipsum historici munus obtineret. Lectionibus hisce vicariis programmatis loco breui quidem, sed multa eruditione referta scriptio de *sigillo Principum Brunsvicensium maiestatico* praelusit. In ipsa vero Historiae tractatione ea semper vsus est methodo, vt, posthabitis & valere iussis recentiorum scriptorum systematibus vel compendiis historicis, asserta sua scriptorum coaeuorum auctoritate, & antiquorum diplomatum, aliorumque fide dignorum documentorum testimoniis adstruere semper laboraret. Quo factum etiam est, vt, cum circa idem tempus audiret, latere in Septentrione & quidem in priuatorum scriniis multa egregia documenta historica, tempore bellorum, in inferiori Saxonia gestorum, ex archiuis & monasteriis eo translata, ann. clō lccxxvi. mense Martio, impetrata prius clementissima Aularum concessione, de nouo iter quoddam per duos menses in Daniam susciperet, nullis parcens sumptibus, quantumuis magnis, ad ea vndique conquirenda, quae sibi pro scopo aliquando profutura videbantur. Quo in itinere constitutus, tamen non in omnibus voti sui summam consecutus est, ex parte tamen satis fauentem habuit fortunam. Praeterquam enim, quod illi sic exoptatissima rursus occasio offerretur, permultos viros eruditos, clara arctoi orbis sidera, compellendi, inter quos primo loco nominandus est reueren-

diffimus & litteratissimus Hafniensium episcopus, Dn. WORMIVS, qui illum rarissimo MScto donauit: varia quoque hinc atque inde in publicis bibliothecis, archiuis, statuis, marmoribus, antiquis inscriptionibus, diplomati- bus, sigillis, & monetis annotauit, vnde obscurissimae Cimbricarum gentium antiquitates, & ipsorum Germanorum res gestae non parum lucis foenerantur.

Iam demum tempus erat, vt, his eruditionis copiis tanquam graui praeda onustus cum ad nos reuenteretur, insignem illam in hac Academia doctoris historici spartam, diuino fato sibi destinatam, ridente genio capefferet. Factum etiam hoc est circa finem anni c̄l̄oc̄xxvi., quo, Augustali decreto impetrato, grauissimi huius muneris initium fecit tersa & eleganter concinnata oratione: *Quod nihil sciatur, nisi quod historice scitur.* Quanta vero deinceps diligentia, quantoque cum fructu huic nouo muneri praefuerit, loquantur pro nobis eius discipuli, qui scholis eius ac recitationibus auide interfuerunt, atque ex ipsius ore rerum, in orbe gestarum, recensionem magna semper cum voluptate perceperunt; vel, si cui forte horum fides nimis suspecta videatur, prodeant praeclara illa litterarum monumenta, quae adhuc in vltimo vitae suae biennio condidit, & testimonium hac de re, omni exceptione maius, perhibeant.

Clarus ita fuit LEYSERVS natalium splendore, a maioribus accepto: clarus magnitudine eruditionis, felicitate ingenii acquisita: clarus denique & felix amplissimis dignitatibus, non gratia, sed labore & diligentia impetratis. Id vnum tantum huic felicitati obstare videbatur, quod molestissimis saepe domesticarum rerum curis districtus impediretur, quo minus ad litterarum studia tanto ardore, quanto in ea ferebatur, incumbere posset.

posset. Huius igitur rei taedio commotus, etsi alias vitam caelibem matrimonio multis de causis praeferebat, tandem tamen de quaerenda vitae socia, quae in partem curarum veniret, seriam iniiit cogitationem. Fuit haec maximum dotium ac laudum matrona LOVISA, Excell. & Consult. viri CHRISTIANI FRID. SCHROETERI, I. V. in Acad. Salanae Doctoris quondam celeb. vidua, & summe venerab. Abbatissae B. IOH. ANDR. SCHMIDII filia in ordine nascendi tertia, sponso suo tam generis, quam dignitatis claritate non impar; cum qua beate defunctus an. MDCCXXVI. d. XXXI. Octob. faustum connubium auspicatus est, nuptiarum solemnibus sine pompa peractis. Quod suavissimum consortium quam sancte in summa animorum conjunctione ab utraque parte habitum, quantoque amore, fide & amicitia beate defunctus optimam coniugem profecutus sit, & haec vicissim illum, nemo nostrum ignorat. Neque, quae caeli fuit benignitas, hoc dulcissimum coniugium infocundum aut sterile plane extitit, cum ex eo optimae spei filia PHILIPPINA SYBILLA felici partu prodierit, quae nunc superstes quam iacturam in parente suo fecerit, tum demum intelliget, cum ad annos maturiores peruenerit, ubi matri carissimum hoc amoris pignus, ut maxime optamus, fata saluum esse voluerint.

Quod tandem ad reliquam beate defuncti vitam attinet, multa honesti animi, bonaeque mentis ornamenta in Nostro sic eminent ac elucent, ut in perperuum exemplum commendari mereantur. Pietatem, quam multi lingua circumferunt, animo proscribunt pessimi simulatores, ille factus potius ipso exercuit, quam inani apparatu ostentauit. Ut publicorum sacrorum non fuit contemtor, sic his vnus omnem absolui Numinis cultum, numquam sibi persuaderi passus est. Veram religionem

non tantum in recto de Deo sensu, sed etiam in pio mentis affectu, & constanti omnium virtutum exercitio collocavit, cane peius & angue illos fugiens, qui hodie prodioso inter christianos exemplo vitae sanctitatem a doctrinae puritate separant, & cognitionem virtute praestare, asserere non erubescunt. In obsequio superioribus praestando fuit promptus: semper eorum, quoties occasio ferebat, cum summa animi deuotione mentionem iniiciens. Collegis suis amore & dexteritate spectatus fuit. Numquam enim cum quoquam vel simultates aluit, vel vlli mortalium grauis fuit. Apud illos, qui fata nostra in Aulis dispensant, studiaque prouehere possunt, neminem collegarum suorum calumniis impetit, aut crescenti alterius honori obicem posuit, malas quippe artes, viro bono indignas, vehementer detestatus. In senatu academico singularem ostendit prudentiam: rogatus sententiam libere dixit, optimarum semper partium. Pro conseruandis Academiae iuribus, & ordinis professorii honore vel vitam ponere paratus erat, iuramenti, a se sanctissime quondam praestiti, semper memor. Cum aliis de rebus, ad eruditionem spectantibus, conferens, aut more academico disceptans, numquam se demonstrauit morosorem, aut cedere nolentem. Simul atque iterum professus, quid sentiret, aliis sentiendi libertatem non denegauit, sed facillimum se in ferendis dissentientibus declarauit. Vt secundis rebus parum elatus erat: ita in aduersis numquam illum fractum & oppressum vidimus; quin potius aduersus quoscunque casus obfirmatum atque immotum ostendit animum. In amicitiiis connectendis cautus & circumspectus fuit, neminem inter amicos suos recipiens, nisi quem penitus inspexisset. In communi vita & vulgari consuetudine singularem

larem semper ostendit morum suauitatem, grauitate tamen stipatam. Ad se venientes summa cum humanitate excepit, omnibus quippe obuius. Horis subcisiuis, veterum Romanorum exemplum imitatus, indulfit etiam honestissimis amicorum colloquiis, vt animum, studiis defatigatum, reficeret: non autem passus est eo se perducı imprudentiae, vt tempus diurnum, ad studia colenda ap-
tissimum, aut integros dies intempestiuıs conuiuıis, vel aliis voluptatibus more, hodie Germanis solemnı, perderet. Sed quid singula confectamur? in summa: Quemadmodum LEYSERVS singulari rarioris ingenii & doctrinae magnitudine fuit clarus, ita non minus suauissimo omnium virtutum, quae in hominem cadere possunt, concen-
tu prae aliis eminuit conspicuus.

Restat nunc, vt de vltima eius valetudine & beato ex hac miseriarum valle discessu pauca adhuc adiciamus. Viribus videbatur integris & corpore robusto, cum nocte ista, quae inter primum & secundum huius mensis diem media est, illum ex improviso feruentissimus quidam aestus inuaderet, cum anxietatibus praecordialibus & praeternaturali sudore coniunctus. Quae symptomata, quia signa videbantur esse grauioris mali, adhuc latentis, eum permouerunt, vt, adhibito statim in consilium celeberrimo quodam Medico, variis atque optimis remediis morbo obuiam iret. Quorum etiam vsu primis tribus diebus se non leuiter corroboratum sensit, adeo, vt spe propediem conualescendi non destitueretur. Indiciis vero purpurae rubrae, quae ab initio hinc & inde apparuerant, subito euanescentibus, & morbo ipso in purpuram albam degenerate, etiam hoc exemplo confirmatum est tritum illud:

Non est in medico semper releuetur vt aeger.

Vix enim sex dies praeterierant, cum beate defunctus, omni-

mi-

mnibus viribus destitutus, ingrauescenti malo succumberet, & die VII. huius mensis circa horam IX. vespertinam inter preces & lacrimas suorum, praesentibus Viro summe Rev. D. FRID. WEISIO, suo in Christo patre, & aliis quibusdam amicis, integra ratione plenisque sensibus, atque in ipso aetatis suae flore placide ac leniter obdormiret, annos natus XXXVII. menses VII. & dies VII. nunc, quod ad plenam aetatem deest, aeternitate compensaturus.

Atque haec celeberrimi LEYSERI vita fuit, haec vitae, in conspectu omnium honeste peractae, clausula. Vixit ille, sed ita vixit, ut etiamnum vobis post fata perpetuo exemplo viuat. Vos, O! CRVES, si aliquis modo recti bonique sensus mentibus vestris adhuc inhaeret, vobis exemplum hoc ob oculos ponite, ne aliqua aetatis praesentia mortis ab insultu immunes vos esse existimetis, atque e vita eius optimisque moribus, quod ex usu vestro fit, depromite.

Te vero, summe ac aeternae DEVS, oramus ac religiose veneramur, ut vulnere remedium, dolori solatium adferas. Serua nobis IULIAM, hoc inopinato obitu supra modum afflictam! Serua, quos superstites per TE habemus, SERENISSIMOS Academiae NVTRITORES, ut reddant nobis propediem, quem in LEYSERO amissimus, idoneum Historiarum doctorem! Serua moestissimam Viduam & filiolam, & vtriusque sis pater, tutor ac protector! Serua denique vniuersam splendidissimam Leyserianam gentem, eamque a pari funerum acerbitate diu immunem atque incolumem praesta! P. P. in Academia Regia Ducali IULIA d. XXV. April.

1718

POLY-

POLYCARPI LEYSERI

SCRIPTA PRAECIPVA.

THEOLOGICA.

De praesumptione contra Clerum
epistola 1714.

Diff. an bona opera in actu iu-
stificationis sint praesentia?
1718.

Diff. de promouendis commodis
ecclesiae euangelicae 1718.

Discordia rationis & fidei in con-
trouersia cum Antitrinitariis:
insertis WISSOWATI, LEIB-
NITII & aliorum scriptis hu-
ius argumenti ineditis.

Diff. de nouiter adornanda N.T.
Graeci editione 1723.

IURIDICA.

+ Diff. de eo, quod iustum est cir-
ca iurisprudentiam emendan-
dam 1722.

Progr. de primis iuris Germani-
ci scripti incunabilis 1723.

+ Diff. de frustranea cadaueris in-
spectione in homicidio 1723.

Diff. I. de limitibus, qui Ictis a
theologis ponuntur 1724.

Diff. II. de eodem argumento.

Progr. de veterum Ictorum di-
uisionibus non iuridicis 1725.

MEDICA.

Primae noui systematis medici
pro gradu doctorali 1722.

PHILOSOPHICA ET LIT- TERARIA.

Cautiones circa bibliothecas 1714.
Vindiciae generales scriptorum,
qui vulgo suppositiui habentur
1715.

Meditationes de genuina histo-
ria litteraria 1715.

Diff. de vita & scriptis Io. Bodini
1715.

Diff. de origine eruditionis non
ad Iudaeos, sed ad Indos re-
ferenda 1716.

Animaduersiones criticae in E-
phemeridum litteratarum, in-
primis hodiernarum metho-
dum 1716. 3. pl.

Obs. de praetenfis terminis tech-
nicis a Mose adhibitis contra
Andr. Rudigerum 1716.

Apparatus litterarius, ex variis
quibusdam & selectis obser-
uationibus constans 1717.

Discussio conuitorum, quibus
Andr. Rudigerus physicam
suam tueri molitus est 1717.

D

Progr.

- Progr. de reformationis disciplinarum necessitate 1718.
- Cogitata de flore academiaram promouendo 1723.
- Examen philosophiae Wolfianae philosophicum 1724.
- Erinnerung gegen Idirpii censur, so er von dem examine philosophiae Wolfianae gefallen 1725.
- HISTORICA.**
- Diff. de conciliis Moguntinensibus & in primis concilio ann. DCCCX. habito 1713.
- Diff. de meritis Saxonum in Angliam 1715.
- Diff. I. de Augustae domus Brunsvicensis meritis in rem litterariam 1717.
- Diff. II. de eodem argumento 1718.
- Diff. de primis Theologiae doctoribus e Saxonum gente, Hugone comite Blanckenburgensi, Hermanno de Schildis, Thoma duce Brunsvicensi 1720.
- Progr. de existentia Iohannae Papissae 1723.
- Progr. cui tit. Salus Augusti ex nummis 1723.
- Progr. de profectioe principum & aduentu felici in nummis veterum Romanorum 1723.
- Panegy. in Magnae Britanniae Regem Georg. I. 1723.
- Specimen tabularum progno-
logicarum Augustissimi Reg.
Georg. I. maiores aliquos, im-
peratores maxime & reges si-
stentium 1723.
- Genealogiae comitum Blancken-
burgensium, Reinfteinsium,
Ebersteinsium & Hoiensium
1724.
- Historia comitum Ebersteinsium
in Saxoniam 1724.
- Vertheidigung seiner Ebersteinsien
schen Historie gegen Herrn D.
Behrens Remonstration 1725.
- Historia comitum Wunstorpiensium
1725. v. 1726. c. 4. p. 4.
- Sigillum maiestatis Brunsvicensis
1725.
- Commentatio de Lachis Loubae
1725.
- Commentatio de contrafigillis
medii aevi 1726.
- Consilium & monita de diploma-
tico Historiae Germanicae corpore
concinando 1727. 4. 8. pl.
- Observata diplomatico-historica:
1. de iure Iustiniano a Lothario
imp. in Germaniam minime
introduceto.
2. de Lantinc iure Germanorum
honorario.
3. de seruis seruorum.
4. de Frilingis.

s. de

5. de differentia nobilium medii & hodierni aevi. 6. de Litonum absolutione. 7. de iniquitate testamentorum. 8. de seruis nobilibus. 9. de patria potestate in Germania ignorata. 10. de iure legitimae. 11. de adoptione per Andelantum. 12. de origine Patriciorum germaniae. 13. de aduocatis principum. 14. de Mundiburdio. 1727. GEOGRAPHICA. + Commentatio de vera Geographiae methodo 1726. 10 1/2 pl. POETICA. Orat. de ficta medii aevi barba-	rie, inprimis circa poesin latinam 1719. Orat. de poesi disciplinarum principe 1720. Progr. de vera indole poeseos 1720. Progr. de artis poeticae Horatiana virtutibus & vitiis 1720. Gualteri Mapes Rythmi bini de concordia rationis & fidei ex codice MSCto eruti 1720. Historia poetarum & poematum medii aevi 1721. + Augustini Calmet diff. de poesi veterum Ebraeorum in latinam linguam translata 1723. Diff. de frustra quaesita poesi in codice sacro hebraeo. Galfridi de Vinofaluo ars poetica ex MSCtis edita 1724. Progr. de acuminibus spuris in arte poetica vitandis 1725.

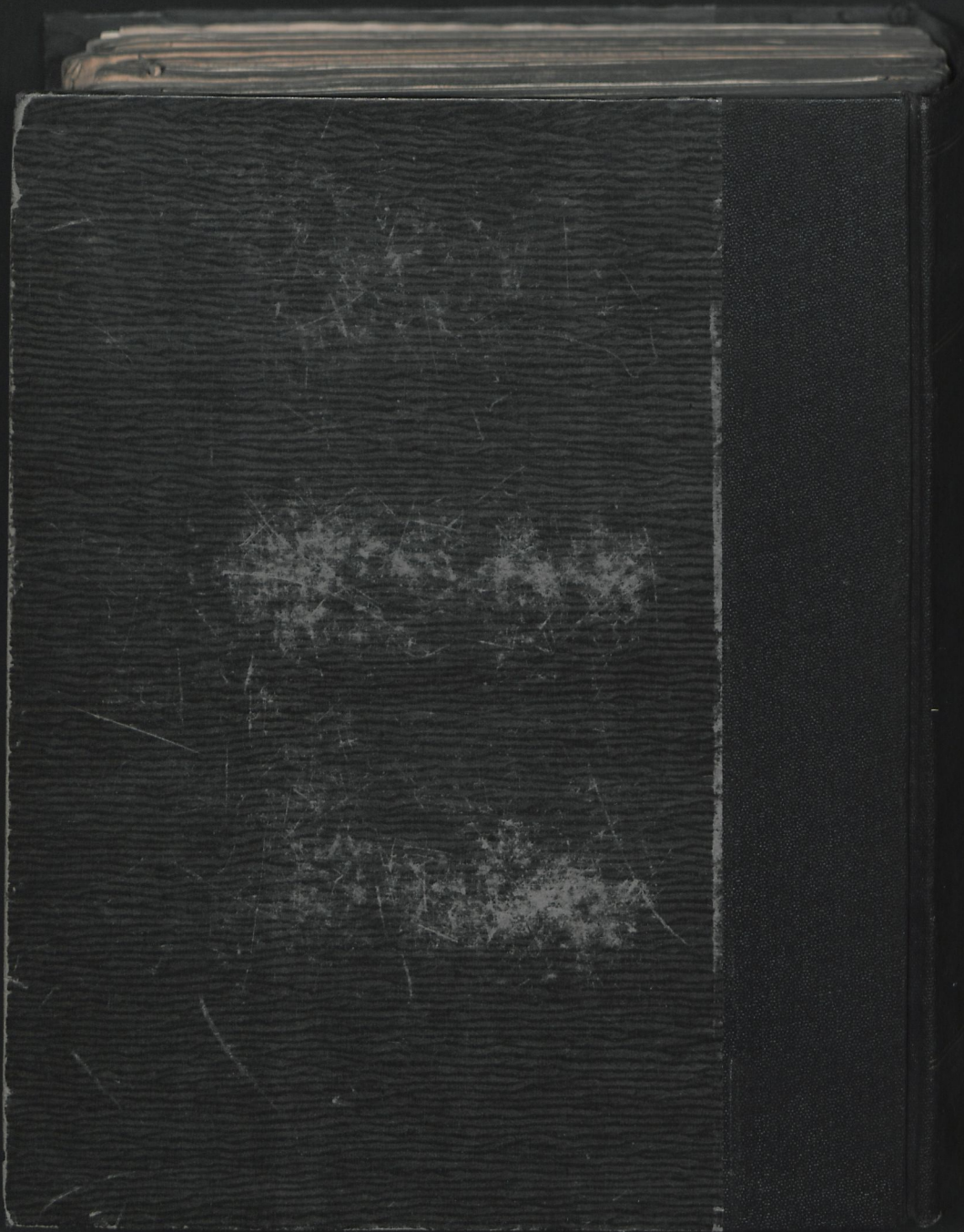
ULB Halle
005 826 144

3

1078

Inches
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Centimetres
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Farbkarte #13

B.I.G.

1728,9

12/9 470

ORIS OFFICIVM
RO
RIAE ERVDITIONIS
INSIGNI,
D LEYSERO,
DOCT. POES. ET HISTOR.
OFESSORI ORDINARIO,
TIS NOSTRAE
HISTORI,
... clo Is cc xxviii.
VE DEFVNCTO
LICO
AE IVLIAE
MINE
LVTVM.
STADII
TERICI SCHNORRII,
TYOGR.

3 1/2

